

Türkiye'nin (ve Dünya'nın) ekonomik durumu

Değerli arkadaşlar, Doların yükselişi ile Milli Gelirimiz dolar ölçeğinde düşmüş oluyor. 400 milyar doları aşkın dış Borcumuzu ödemek için daha fazla TL karşılığı emek vereceğiz demektir. Dolar şimdi 2,90 larda, 3 TL ye doğru gidiyor; benim tahminim bu gidişle 2016 sonunda 1 dolar = 4 TL olur. Bu arada komşumuz Rusya'da da Paranın değeri hayli düştü, 1 dolar = 66 Ruble oldu. Paranın değerini takip açısından yine de Altın en güvenilir ölçek olmaya devam ediyor. Dünya piyasalarında (22 ayar) Altının gramı 36 dolar civarındadır.

2015 te (1,8 Trilyon TL) Milli Gelirimiz 600 milyar dolara, fert başına milli gelirimiz de yaklaşık 7690 dolara düşmüş oluyor; Oysa 2 yıl önce 10 bin dolar kadardı. Yurt dışından ithal malları satın alım gücümüz %23 zayıfladı demektir... Üretimimiz büyük ölçüde ithalata dayalı olduğundan, Yurt içi ürünlerde de satın alım gücümüz en az %10 zayıflamış olacaktır... %60 kadarı yoksulluk sınırında yaşayan toplumu (Orta halli ve dar gelirli kesimi) olumsuz etkileyecek **bu ekonomik sıkıntı Kasımdaki Milletvekili seçimine nasıl yansiyacak**, çok merak ediyorum..

Yurt dışından ithal ettiğimiz en önemli madde Petrol dür. Türkiye yılda yaklaşık 250 milyon Varil Petrol tüketiyor. Petrolün satın alım fiyatı 2015' te varil başına ortalama 60 dolar oldu... (Şu anda petrolün varili 40 dolara kadar düşmüş durumda, 1 varil=159 litre) Rafineri çıkış fiyatı 0,4 dolar olan Benzinin litresini 1,75 dolara (5 TL) satın alıyoruz. Yani Tüketici olarak yılda ödediğimiz 60 Milyar dolarlık Benzin parasının 15 milyar doları Petrol satın alımı için Yurt dışına giderken, kalan 45 milyar doların 30 Milyar doları Vergi olarak Devlete ve 15 milyar doları da Yurt içi ekonomik döngüye giriyor. Eskiden olduğu gibi Ham Petrol fiyatı yine 100-120 dolarlara tırmanırsa, Türkiye önümüzdeki dönemde hayli zorluk çekecek demektir. Türkiye'deki satın alım gücüne göre, Benzinin pahalılık oranını Almanya ve ABD ile kıyaslayalım;

Ülke	Milli Gelir \$/adam.yıl	Benzin Fiyatı \$/galon	Orantı
ABD.....	56400.....	3,00.....	1,0
Almanya..	42000.....	6,00.....	2,7.....1,0
Türkiye.....	7690.....	6,60.....	16,0.....6,0

(1 Galon=3,785 litre)

ABD'ne kıyasla benzini tam **16** defa daha pahalı kullanan Türkiye, (AB ortalaması) Almanya'ya göre de **6** defa daha pahalı kullanıyor. Petrol fiyatları artarsa üretimde ulaşım ve enerji girdileri artacak, makas daha da açılacak ve şimdilik 45. sıradaki Türkiye'nin *rekabet gücü*, ucuzlatılmış emeğimize rağmen, daha da zayıflayacak gibi görünüyor... 2015 yılında, Petroldeki fiyat düşüşü,

- Çin'deki ekonomik gelişim hızının frenlenmesi, Yuan'ın devalüasyonu,
- ABD Federal Bankasının Faiz artırım olasılığı,
- ABD-İran Atom antlaşmasının yarattığı tedirginlik,
- Gelirinin önemli bir kısmını Petrolden sağlayan Rusya'ya karşı Ukrayna meselesinden dolayı yaptırım uygulayan ABD nin OPEC Ülkeleriyle giriştiği manipüasyonlar ve
- ABD nin fracking denen çevre sağlığı açısından tartışmalı bir yöntemle kaya yağı (Petrol) ve gaz üretimiyle pazara girişi vs.

Nedenlere bağlanıyor... Dünya Borsalarını da günlerce sallayan bu süreç şimdilik biraz durulmuşa benziyor.

'Serbest Piyasa ekonomisi' dedikleri Kapitalist Kurgunun Finans sistemi nasıl çalışıyor?

sanal para üret, reel kâr yap!

Değerli arkadaşlar, Bir Ülkenin gelirini (g) kabaca;

- Yurt içi üretiminin (p),
- İhracat(x) ithalat(m) farkının ve
- Borç(b) ve Borç tediyesi (t) farkının toplamı olarak gösterebiliriz.

Bu şekilde Dünyadaki tüm Ülkelerin toplamını alırsak, Dünya geneli için,

$$g_1 = p_1 + x_1 - m_1 + b_1 - t_1$$

$$g_2 = p_2 + x_2 - m_2 + b_2 - t_2$$

...

...

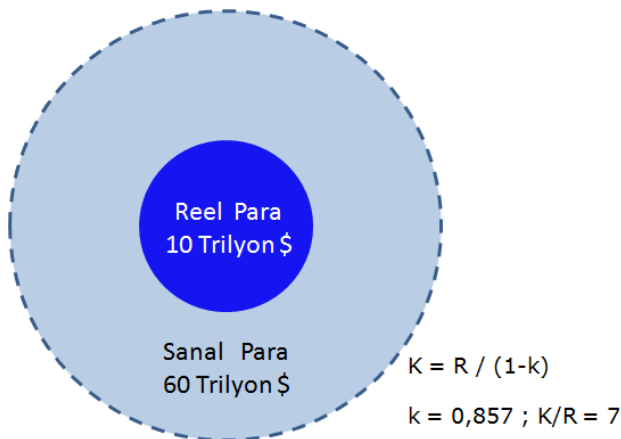
$$g_n = p_n + x_n - m_n + b_n - t_n \quad (n = 206; \text{ BM üyesi } 193)$$

$$\underline{\mathbf{G = P + (X-M) + (B-T)}} \quad \text{eşitliğini elde ederiz.}$$

Dünya Ülkelerinin toplam Geliri $G \approx 73$ Trilyon dolar, Dünyadaki İhracat (ithalat) $X \approx M \approx 18$ trilyon dolar ve Dünyadaki Ülkelerin Borçlarının toplamı $B \approx 56$ trilyon dolardır. Dünya Finans Kurumlarına Yıllık ödenen borç taksitleri (+Faiz) $T \approx 3$ Trilyon dolar civarındadır. Bu değerlerle, $73 = P + 18 - 18 + 56 - 3$ eşitliğinden, $P \approx 20$ Trilyon dolar bulunuyor. Demek ki, Ülkelerin **net yıllık üretimi $P+X \approx 38$ Trilyon dolar kadardır...** Bunu şöyle de ifade edebiliriz;

Gezegemizde gerçek ekonominin büyüklüğü 35-40 Trilyon dolar kadardır.*

Öte yandan Dünyada tedavülde olan tüm Paraların (*\$, Euro, Yuan, Ruble, Rupi, Real, Peso, TL...*) toplam miktarı bunun dörtte biri kadar, 10 Trilyon dolar civarında; demek ki, 2015 itibariyle, **~ 60 Trilyon dolar 'sanal para' dönüyor** Küresel Finans atmosferinde. Gerçek paranın ~ 6 katı !

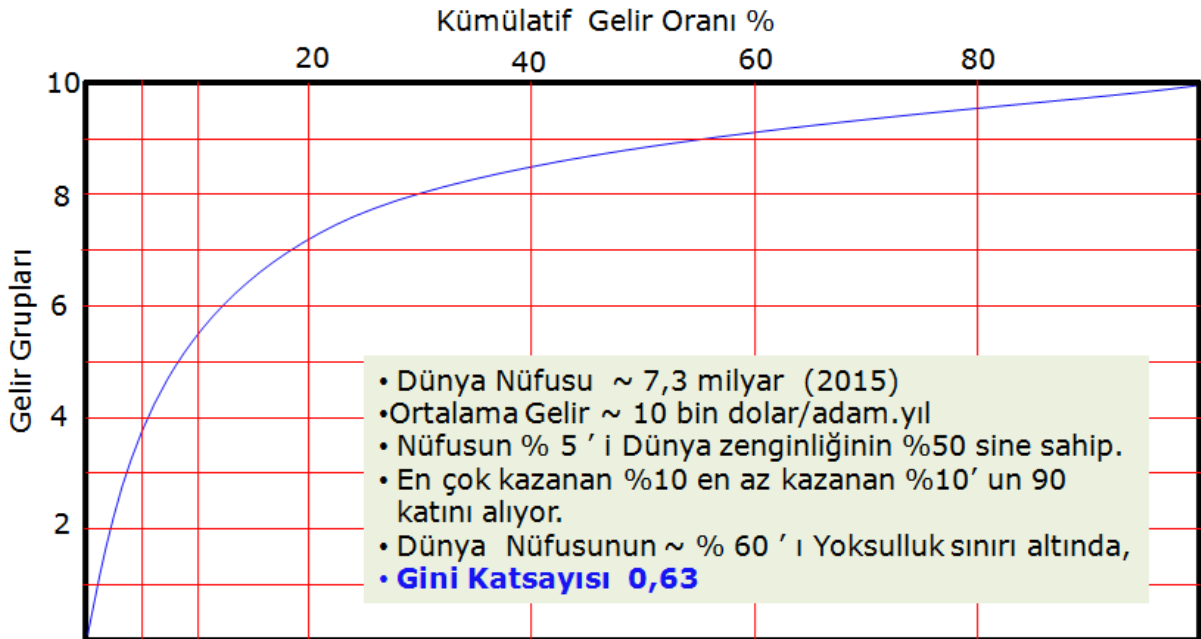

Kredi Kurumları öz varlıklarının ortalama $k=0,857$ kadarını kredi olarak verirlerse ve bu kredi işlemi bu oranda biteviye devam ederse, toplam para miktarı başlangıç parasının 7 katına kadar büyür; yani sanal para gerçek paranın 6 katına çıkmış olur.

$$1 + 0,857 + 0,857^2 + 0,857^3 + 0,857^4 + \dots = 7$$

Bu sanal balonun şişmesini kontrol edecek ve aniden patlamasını engelleyecek doğal bir geri besleme mekanizması maalesef yoktur; o nedenle patlamayı engellemek için ara sıra küçük sübaplardan (Borsalarda) biraz 'hava' kaçırlır; bu hava kaçırmalar ekonomik durumu sağlam olmayan Ülkelerde, finans yapısını yıkıma götüren fırtınalar şeklinde hissedilebilir. Sonuçta, *Kredi kurumlarının öz varlıklarından %80-%90 oranında zincirlemesine* yaratılmış (!) krediler (borçlar) Dünya emekçilerinin sırtından ~3 Trilyon dolar/yıl kazanç getiriyor Küresel Finans sisteminin kasasına.

İşte Kapitalist sistemin kurguladığı Küresel Finans sistemi böyle çalışıyor; Gerçek paranın 6 katı kadar sanal Para üretiyor ve bu **sanal parayı** satarak (ortalama %5/yıl) **gerçek kâr** ediyor.. Tabii işin acıklı yanı, Ülkeler böyle soyulurken, sömürü yükü insanların omuzlarına eşit dağılmış değil; Hemen her Ülkede, çok küçük bir azınlık Dünya finans sisteminin getirisinden pay bile alırken, Nüfusun yaklaşık % 60 kadarı yoksulluk / açlık sınırında yaşıyor; yani Dünya gelir dağılımında çok büyük bir adaletsizlik söz konusudur. Bugün Dünya toplam Üretiminin ~ % 90' ı makineler, otomatlar ve robotlar aracılığı ile gerçekleşiyor ve bu üretim araçlarının mülkiyeti gitgide daha küçük bir kesimin eline geçiyor. Zengin daha zengin olurken, fakir daha da fakirleşiyor. Aşağıdaki grafikte Dünyada %10 luk on gelir grupları arasında Küresel gelirin dağılımını görüyorsunuz. Buna göre Gezegenimizin Gini-Katsayısı 0,63 gibi inanılmaz kötü bir değer gösteriyor..

Gelişmiş demokratik Ülkeler için Gini-Katsayısı 0,20-0,30 arasında iken, orta halli gelişmekte olan Ülkelerde 0,30-0,40 arasında, gelişmemiş Ülkelerde (Çoğunlukla Orta doğu ve Afrika Ülkelerinde) 0,40-0,55 arasında bulunuyor... Ülkelerin nüfuslarına normalize Ortalama Gini-Katsayısı ise 0,50 civarında. Demek ki Ülkeler kendi sınırları içerisinde milli gelirin dağılımını nispeten daha adil sağlıyor görünürken, Dünya 7,3 milyar nüfuslu tek bir Devlet şeklinde ele alındığında gerçek felaket belirgin oluyor: **Dünya genelinin Gini-Katsayısı, Ülkelerin Gini Katsayılarının nüfus ağırlıklı ortalamasından daha yüksek!**

Değerli arkadaşlar, neresinden baksanız, Gezegenin bugünkü gidişatı çok kötü. 2050 lerde bu nüfus artışı ile, **Dünya nüfusu 10 milyar sınırına dayanmış** olacak. Beklenen **Petrol krizi** (Petrolün eko-teknik anlamda bitişi) baş gösterdiğinde, Kapitalist sistemin 'finans balonu' elbet patlayacak ve insanlık büyük bir **kaos** yaşayacaktır... Üstüne üstlük **sosyal problemlerin** (terör, savaş ve göçler) daha yoğun hale gelişi ve olumsuz İklim değişikliğinin tetikleyeceği **çevre ve sağlık sorunları**, (susuzluk, kuraklık, açlık ve hastalıklar) savurgan yaşamın ve de Kapitalizmin sonunu getirecektir...

2050 SENARYOSU (KÖR ÇÖKÜŞ)

- Nüfus 10 milyarı aşmış,
- Petrol 'eko-teknik' anlamda bitmiş, enerji krizi (!)
- Atmosferde [CO₂] > 450 ppm ,
- Gezegende ortalama sıcaklık > 16° C
- Deniz seviyesi yükseliyor, pH < 8
- İklimde aşırı olumsuz değişimler,
- Ormanlar % 20 azalmış,
- Çölleşme artmış, ~ 100 tür yok olmuş,
- Yaklaşık 1 milyar insan göç halinde.... olacak

Karanlık bir tablo görünüyor, ama göz kamaştırıcı müthiş bir aydınlığın da habercisidir bu karanlık tablo; o nedenle tahminim o ki, **İnsanlık 22 Yüzyıla** belki büyük kıyımdan arta kalan **2-3 milyarlık bir nüfusla** ve çok yıpranmış; ama büyük bir ders almış ve **aydınlanmış olarak girecektir**. Sevgilerimle. æ

* 2015 değeriyle 40 Trilyon dolar. Gezegenimizdeki yıllık toplam üretim aslında Güneşten bir yılda alınan enerji sayesinde... Bir başka ifade ile **'Dünyanın maaşını Güneş veriyor'** diyebiliriz. Güneşten Dünyamıza akan termal enerji saniyede 1,76x10¹⁷ Joule' dür. Bize besin ve enerji olarak yansıyan bu Yaşam kaynağından gelen enerjinin yarısı tekrar Uzaya yansır... Biyo-sistemler aldıkları güneş enerjisinin yaklaşık %40 kadarını kullanıma elverişli hale dönüştürebilir. (efficiency) Dünyada kararlı bir biyolojik dengenin devamı için de mevcut biyo-kaynakların yılda 1/40 kadarından fazlasını tüketemeyiz. Bunun dışında **Fosil yakıtlar** milyonlarca yıllık güneş enerjisi birikimi olduğundan yıllık kullanılan 'fosil yakıt' enerjisini de buna eklemek gerekir. Sonuçta şunu söyleyebiliriz. İnsanoğlunun her 1 dolarlık üretimi aslında Güneşten aldığı 700 milyon Joule'lük enerji karşılığıdır kabaca; **1\$ ≡ 700 MJ**.